

ש"פ תולדות, מבה"ח כסלו, ה'תשכ"ח

ביאור בדרך אפשר

1 הַבְּרִיאָה מַלְכַתְחִילָה הִיְתָה בְּשִׁבִיל שִׁישְׁרָאֵל יִקְבְּלוּ אֶת
 2 הַתּוֹרָה, וְהִנְאִי הַתְּנָה הַקֶּבֶ"ה עִם מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כּו'
 3 שֶׁהָעוֹלָם יִהְיֶה קַיִם דְּרוּקָא אִם יִשְׁרָאֵל מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה כּו'²⁸,
 4 וּמָהוּ שֶׁבְּרַכּוּ בַּתּוֹרָה כְּלוֹמֵר, מָהִי הַבְּרֵכָה בְּדַבָּר שֶׁהִיא מְגִיעַ לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל
 5 גַּם לְלֹא הַבְּרֵכָה?
 6 וְיָדוּעַ הַבְּאֹרַ בְּזָה, דְּבִרְכַת
 7 יִצְחָק הִיְתָה עַל עֲנִין הִיְגִיעָה
 8 בַּתּוֹרָה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּכוּחַ
 9 הִיְגִיעָה וְהַעֲמֵל בַּחֲרוּה מְגִיעִים בְּנֵי
 10 יִשְׂרָאֵל הַלּוֹמְדִים אֶת הַתּוֹרָה בִּיְגִיעָה
 11 לְמַעַל מִבְּחִינַת הַתּוֹרָה פְּמוֹ
 12 שְׁהִיא מְצַד עֲצָמָה הֵינּוּ לְדַרְגוֹת
 13 וּבְחִינוֹת בְּאִלּוּקוֹת שְׁלֹמַעֲלָה מִהַדְּרָגוֹת
 14 וְהַבְּחִינוֹת שֶׁהֵן שׁוֹרֵשׁ וּמְקוֹר הַתּוֹרָה.
 15 דְּהַתּוֹרָה מְצַד עֲצָמָה הִיא
 16 חֻקְמָתוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה, וְלִמְעַלָּה
 17 יוֹתֵר - חֻקְמָה סְתִימָאָה, חֻכְמָה
 18 סְתוּמָה וְנַעֲלַמַת שְׁלֹמַעֲלָה מְגִלּוֹי
 19 וְעַל-יְדֵי הִיְגִיעָה בַּתּוֹרָה,
 20 יִגִיעָה בְּדֶרֶךְ אֹרַח חוֹזֵר, מִבְּאֹר
 21 בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת שֶׁהָאֹרַח הָאֱלוּקִי
 22 הַעֲלִין בָּא וְפּוֹעֵל בְּעוֹלָם בְּשֵׁנֵי אֹפְנִים:
 23 אֹרַח יִשְׂרָאֵל הָבָא מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה בְּצוּרָה
 24 הַדְּרָגָתִית וְאֹרַח חוֹזֵר שְׂבָא מִלְּמַטָּה,
 25 מִתּוֹךְ הָעוֹלָמוֹת וְהַנְּבִרָאִים, וְעוֹלָה
 26 לְמַעֲלָה (לְאַחַר שֶׁהוֹדוֹת לְעִבּוּדֵי הָאֲדָמָה
 27 הֵם הַתְּעַלּוּ וְאִינֵם מִסְתִּירִים כָּל כֵּךְ עַל
 28 הָאֹרַח הָאֱלוּקִי) וּבְעוֹד שְׂבָאֹר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ
 29 מַעֲלָה כִּי הוּא בָּא מִמְּקוֹר עֲלִיּוֹן יוֹתֵר,
 30 בְּאֹרַח חוֹזֵר יֵשׁ מַעֲלָה בְּכֵךְ שֶׁהוּא בָּא
 31 מִתּוֹךְ הָעוֹלָמוֹת וְהַנְּבִרָאִים הַתַּחְתּוֹנִים
 32 וְיֵשׁ בּוֹ עוֹצְמָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר (כְּמִשְׁלַל
 33 דְּמוּת הַמִּשְׁתַּקֶּפֶת מִמְּרָאֵה אוֹ דְּבַר
 34 הַנִּתְקַל בְּקִיר וְחוֹזֵר בְּעוֹצְמָה) וּבְעִינֵינוּ
 35 - כְּאִשֶּׁר לִימּוֹד הַתּוֹרָה הוּא בִּיְגִיעָה
 36 מוֹדַגֶּשֶׁת יוֹתֵר עִבּוּדֵי הָאֲדָמָה עֲצֵמוֹ
 37 וְהוֹדוֹת לְאֹרַח חוֹזֵר שְׁמַלְמַטָּה
 38 מְגִיעִים לְהַעֲלִים הָעֲצָמִי
 39 (דְּהַתּוֹרָה), עִינֵי הַתּוֹרָה שְׁבַעֲצַמִּים
 40 הֵם נַעֲלָמִים וְכִלְשׁוֹן הַכְּתוּב עֵינֵינוּ לֹא רָאָה אֱלֹקִים זֹלָתָךְ עִינֵי
 41 אֱלוּקוֹת שְׁלֹא נִתְּנוּ לְהַתְּגַלּוֹת לְשׁוֹם עֵינֵינוּ וְזוֹלָת הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ.

ביאור בדרך אפשר

1 ז' וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, דְּמִכִּינּוֹן שְׁבַסְטְרָא-אַחְרָא הוּא בְּמִסְפָּר י"א,
 2 הֵינּוּ שְׁגָם הַמְּקִיף נִכְלָל בְּהַמְּסָפֵר, לְפִי שֶׁהוּא הַחִיּוֹת
 3 שְׁמַחְתִּיה אוֹתָם פְּנ"ל, כְּמִבְּאֹר לְעִיל בְּהַרְחֵבָה לְכֵן, עַל-יְדֵי בְּרוּר
 4 הִיא כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָא, וְהַעֲלָאָתָם לְקְדוּשָׁה נַעֲשֵׂה עַל-דֶּרֶךְ-זֶה
 5 גַּם בְּקִדְשָׁה, שְׁגָם בְּחִינַת
 6 עֵתִיק (שְׁהִיא לֹא בְּחֻשְׁבֹן
 7 הַסְּפִירוֹת) שְׁאִינָה מְאִירָה בְּסִפִּירוֹת
 8 בְּפִנְיָמוֹת וְאִינָה מִתְּאַחַדֶּת אִתָּם וְלִכֵּן
 9 אִינָה נִמְנֵיט עֵימָה, הִרִי לְאַחַר שֶׁהִיא
 10 כֵּן יוֹרֵדֶת וְנִמְשַׁכֶּת לְמַטָּה לְבָרֵר
 11 וְלַהֲעֵלּוֹת אֶת הַנִּיּוּצוֹת שְׁבַקְלִיפּוֹת הִרִי
 12 בְּסוּפּוֹ שֶׁל דְּבַר גַּם הִיא, בְּחִינַת 'עֵתִיק'
 13 נִמְשַׁכֶּת בְּהַעֲשֵׂר סְפִירוֹת
 14 בְּפִנְיָמוֹתָם³⁰.
 15 וְעֵינֵינוּ זֶה הַמִּשְׁכַּת הַעֵתִיק בְּפִנְיָמוֹת
 16 הַסְּפִירוֹת הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל יוֹתֵר
 17 מִהַמְּשַׁכָּה דְּ'עֵתִיק' לְבָרֵר
 18 בְּרוּרִים (שֶׁהַמְּשַׁכָּה לְמַטָּה
 19 הִיא רַק נְתִינַת כַּח). וּמָזָה
 20 מוּכָן, שְׁבַעֲנִין זֶה (הַמְּשַׁךְ
 21 'עֵתִיק' בְּהַעֲשֵׂר סְפִירוֹת
 22 בְּפִנְיָמוֹתָם, שְׁנַעֲשֵׂה עַל-יְדֵי
 23 עִבּוּדֵי הַבְּרוּרִים) מִתְּגַלָּה גַּם
 24 הַעֲצָמוֹת (שְׁאִינּוּ מְגִדֵּר בְּשׁוֹם
 25 גְּדֵר וְלִכֵּן בְּכוּחוֹ וְיִכְלּוּתוֹ לְהַתְּגַלּוֹת גַּם
 26 בְּדַרְגוֹת נְמוּכּוֹת לְמַטָּה) עוֹד
 27 יוֹתֵר³¹ מֵאִשֶּׁר הַהַתְּגַלּוֹת שְׁלוֹ כְּדִי
 28 לְבָרֵר אֶת הַבְּרוּרִים.
 29 וְזֶהוּ וְיִתְּן-לָךְ, שְׁנֵאֲמַר בְּתוֹסַפֶּת
 30 וְא"וּ וּפְיִירוֹשׁוֹ וְיִתְּן וְיִחְזוֹר וְיִתְּן³²,
 31 דְּנִתְּיָנָה הִרְאֵשׁוּנָה "וְיִתְּן" הִיא
 32 הַמְּשַׁכֶּת הָעֵלָם הַעֲצָמִי (וְיִתְּן)
 33 לָךְ הָאֱלֹקִים גִּילּוֹי מִשֶּׁם אֱלוּקִים,
 34 מִידַת הַגְּבוּרָה שְׁבַעֲצַמִּים עִינֵינָה הוּא
 35 (לְהַעֲלִים) בְּכַדִּי לְבָרֵר בְּרוּרִים,
 36 וְזֶה שְׁיִחְזוֹר וְיִתְּן, הַנִּתְּיָנָה הַשְּׁנִינָה,
 37 הוּא הַמְּשַׁכֶּת וְגִילּוֹי הַעֲצָמִי
 38 שְׁנַעֲשֵׂה עַל-יְדֵי עִבּוּדֵי
 39 הַבְּרוּרִים וְאַחֲרֵיהֶם וְכַתּוּבָה מִמֶּנָּה,
 40 וְהִיא הַתְּגַלּוֹת וְהַמְּשַׁכָּה נַעֲלִית עוֹד יוֹתֵר מִהַנִּתְּיָנָה הִרְאֵשׁוּנָה לְצוּרֵךְ עִבּוּדֵי
 41 הַבְּרוּרִים.

(28 שבת פח, א. 29) ישעי' סד, ג. 30) ראה עד"ז ד"ה ויתן לך תנ"ד (סה"מ שם ע' סח). 31) להעיר מהמשך תרס"ו שם (ס"ע צג) "ויתן לך האלקים (העלם העצמי) שיהי' בכחו לברר בירורים, וע"י הבירורים יהי' גילוי בחי' העלם העצמי". 32) פרש"י עה"פ, מב"ר פרשתנו פס"ו, ג.